

ten om flere eller færre Spørgsmaal, og at Kandidaten dernæst ogsaa fik Lov til ved den mundtlige Examen mere at udtale sig end egentlig at blive underkastet et Krydsforhør, hvilket naturligvis forøvrigt ikke skulde medføre, at Examenskommissionen ikke skulde være ligesaa berettiget til at spørge om, hvad den saabene i Kandidatens Udtalelse, som en Professor. — Naar man saaledes ændrede noget ved Formen af vore Examina, tror jeg ikke, at det vilde falde ranskeligt, i ethvert Fald om nogle Aar, naar man titde traf Forberedelser dertil, at saa Examenskommissionerne forsvarligt befattede. Og jeg holder mig, som allerede før udtalt, overbevist om, at det vilde være haade i Universitetets, i Videnskabens og i Statens Interesse, om man kunde komme dertil.

Mellemann: Jeg skal tillade mig nogle faa Bemærkninger, men da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg ikke længe lægge Beslag paa Thingets Opmærksomhed. Jeg skal først bemærke, at jeg tror, at man kan være fuldkommen befriet til at sige, at dette Spørgsmaal om Examenskommissioners Indførelse er et forholdsvist nyt Spørgsmaal. Det beviser ikke meget, at der for et Aarhundrede eller halvandet siden og senere enkelte Gange med omtrent 50 Aars Mellemrum er fremkommet løse Forslag derom. Tiderne vare dengang ganske anderledes, og det, man dengang havde for Die ved disse Forslag, var noget ganske Andet end det, man nu har for Die. For blot at nævne den berømte Mand, som den ærede Ordfører nævnte, nemlig Holberg, saa var Grunden, hvorfor Holberg vilde have Examenskommissioner, den, at han mente, at Universitetsprofessorerne vare for milde; Professorerne vare nemlig efter den Tids Brug tillige en Slags Privatdocenter for Studenterne, som de saaledes personlig kjendte, af hvilken Grund de formentlig vare for sømme og ikke holdt af at tage for haardt paa Studenterne. Holberg vilde altsaa have Examenskommissioner, fordi han mente, at Examensprøverne ikke vare strenge nok. Men det er ikke den Grund, hvorfor man nu ønsker Examenskommissioner; nu er man i saa Henseende gaaet om i en ganske anden Gade. Jeg tror, man

maa sige, at det først er i den sidste halve Snes Aar, at dette Spørgsmaal er kommet frem og blevet drøftet. — Jeg skal nu ikke gaa dybt ind i de forskjellige Betragtninger, der ere opstillede, men vil blot frembæbe en Ting, som allerede er bleven antydet tidligere, og det er dette, at det, som egentlig er Hovedspørgsmaalet, er, om man vil have, eller om man ikke vil have, at Undervisningen, Forberedelsen til Examensprøverne, skal blive ved Universitetet. Det er egentlig Hovedsagen, og hvis man tror at kunne stille Universitetet saaledes, at det fritages for denne Forpligtelse, hvis man tror at kunne stille Universitetet aldeles frit, om jeg maa bruge det Udtryk, saaledes at Professorerne i Valget af deres Forelæsningssemner og i Maaden at udføre dem paa ikke blive bundne af andet Hensyn end det rent videnskabelige, saa kan man gjerne indføre Examenskommissioner; men det vil jeg henstille til alvorlig Overveielse, om man virkelig tror, det er muligt. Jeg kan efter vore Forhold ikke tro Andet, end at man dog bestandig vil vedblive at forlange, at Universitetet skal besørge Undervisningen til Embedsexamineringerne; det vil man fordrø, fordi der ikke er noget andet Sted, hvor man kan henlægge den Forpligtelse, og fordi man vil finde, at de, som skulle forberede sig til disse Prøver, have Krav paa at blive forberedte paa en tilsvarende Maade; men det Krav kan Universitetet ikke tilfredsstille, naar det ikke selv holder Prøverne eller har den overveitende Indflydelse derpaa. — Dersom Examineringerne blive holdte af ganske Fremmede, af Folt, som ikke staa i Forbindelse med vedkommende Fakultet og Universitetslærere, vil det meget snart stille sig saaledes, at Universitetslærerne ikke vide og ikke kunne vide, hvilke Fordringer der stilles af de paa gjældende Examinatorer. Man maa ikke tænke sig, at en Videnskab, s. Ex. Rettsvidenskab, er Noget, der har saadanne skarpe Grændser, at man kan sige, at det omtrent er ligegyldigt, om den One eller Anden holder Foredrag, og den One eller Anden examinerer. Dette er slet ikke Tilfældet, og navnlig naar der er Tale om en saadan encyklopædift Kundskab som den, der forlanges ved Examineringerne, vil